

Clădirea firmei producției belona s.a. n-ar fi cu nimic mai prejos dacă am compara-o cu un palat baroc roman. E un imobil impunător de patru etaje a cărui fațadă, îmbrăcată în faianță, îl face să pară turtit, o imagine pe care interiorul o dezmente, întrucât tavanele sînt dintre cele mai înalte și încăperile dintre cele mai spațioase, fără nici o legătură cu cămăruțele moderne în care ne pune să locuim arhitectura zilelor noastre. Dedesubtul acestei cetăți se află beciul, subsolul, arhiva istorică. Cîți ani va trăi, și e destul de tînăr ca să trăiască mulți încă, artur paz semedo nu va uita ziua aceasta, momentul solemn în care s-a ridicat de la biroul lui de contabil ca să coboare în adîncurile trecutului necunoscut. Avea la el permisul de liberă trecere care urma să-i deschidă

toate ușile, sesam, deschide-te, peștera lui ali baba. Lîngă liftul cu care coborîse se află o structură metalică mare, o platformă puternică folosită în principal ca să transporte în sus și în jos mașinile șefilor celor mai importanți din firmă, începînd cu cea a directorului general. După cîte se poate vedea, o arhivă, în ciuda respectabilității inerente funcției ei colectoare, poate fi folosită și drept garaj, de aceea poarta spre exterior este destul de largă. La ieșirea din lift, primul lucru care te izbește e mirosul de hîrtie veche, care nu trebuie confundat cu cel de mucegai, cu atît mai puțin într-un loc unde nu se simte nici un pic de umezeală. Te surprind apoi șirurile de coloane, unite prin arcade perfect semicirculare, care susțin enorma greutate a clădirii. La mică distanță, într-un fel de colivie de lemn, se văd prin geamurile împîclite de praful adunat de-a lungul vremii doi bărbați muncind. Sînt responsabili cu arhiva, unul mai în vîrstă, care se va prezenta mai tîrziu drept arsénio, celălalt, considerabil mai tînăr, cu un nume care suna amuzant, sesinando,

primul superiorul, al doilea, subordonatul. Șeful e gras și chel, ajutorul lui are tot părul în cap și e slab ca un țîr. Amîndoi îl privesc pe intrus cu neîncredere. Artur paz semedo are la el permisul de liberă trecere, ar putea, deci, să se lipsească de abordări personale, dar gîndul că va petrece multe ore în locul acesta și că cei doi i-ar putea fi de ajutor prin cunoștințele pe care cu siguranță le au despre materialele aflate în păstrare îl determină să se apropie cu un zîmbet conciliant pe buze. Bună ziua, spuse. Șeful bombăni ceva, slăbănogul repetă ca un ecou ascultător. Ce doriți, îl întrebă arsénio cel gras, Am venit din ordinul domnului director general să fac niște cercetări, uitați permisul de liberă trecere. Celălalt luă hîrtia, o citi rapid și decise, Nu e bună, De ce nu e bună, întrebă aspirantul cercetător, simțindu-se subit frustrat, E doar un permis de liberă trecere, adică puteți merge pe unde vreți, dar atît, Exact, atît, îl completă asistentul, E semnat de directorul general, e suficient, Ar fi dacă n-ar lipsi aici o referință clară la obiectul cercetărilor pe care

doriți să le faceți, Dacă asta este nedumerirea, pot să vă spun că e vorba despre anii treizeci, Din ce secol, Secolul douăzeci, Așa o fi, dar nu scrie, Da, nu scrie, întări asistentul ca și cum părerea lui lipsea din discuție, Și ce să fac acum, întrebă artur paz semedo, Aduceți-mi o hîrtie pe care să fie specificat, negru pe alb, ce intenționați să faceți aici, răspunse bărbatul cel gras, o hîrtie semnată de cineva cu autoritate, și atunci n-o să vă mai cer decît să nu-mi faceți prea mare dezordine prin cutii, Că am avut ceva de muncă la ele, încheie asistentul sesiando. Confruntat cu rezistența mai mult decît justificată a arhivistului-șef, artur paz semedo n-avu altă opțiune decît să se resemneze, dar, ca prima lui coborîre să nu fi fost în zadar, întrebă, Unde sînt arhivele pentru anii treizeci, Între coloana a cincea și coloana a șasea, de cealaltă parte, De cealaltă parte, se miră artur paz semedo, pe tonul unui elev prins cu lecția neînvățată, Mai doriți ceva, întrebă cel gras fără să-și ascundă nerăbdarea, pe mine mă cheamă arsénio, pe asistentul meu îl cheamă sesinando, Mă

bucur să vă cunosc, domnule arsénio, La fel, răspunse cel gras, Și eu, spuse cel slab, mă bucur să vă cunosc, Și dumneavoastră cum vă numiți, vru să afle șeful arsénio, Vă rog să mă iertați, trebuia să mă fi prezentat pînă acum, numele meu este artur paz semedo și sînt responsabilul subdepartamentului de facturare de armament ușor și muniții. De data asta se auzi alt Ah, dar unul dublu, mai disprețuitor cel al șefului, formal cel al subalternului slab, care parcă nu voia încă să se compromită prea mult pînă nu îi erau mai clare relațiile de autoritate din micul cerc de trei persoane. Artur paz semedo înțelese că era momentul să se retragă spre teritoriul cunoscut, să se întoarcă la masa lui de lucru, la numerele lui, la facturile lui și să aștepte acolo pînă ce piedicile puse de șeful arhivei vor fi înlăturate de cei în măsură să o facă. Odată așezat pe scaunul lui, o sună pe secretara directorului general și îi povesti ce se întîmplase. Secretara se arătă scandalizată că un simplu angajat îndrăznește să pună la îndoială un ordin venit de la cea mai înaltă

autoritate din firmă, într-atît încît artur paz semedo se simți obligat, în numele dreptății și al echității, să-l apere pe individul respectiv, Sigur are motivele lui să ceară instrucțiuni clare care să definească și să protejeze responsabilitățile fiecăruia în povestea asta ca să evite eventuale probleme ce pot apărea pe parcurs. Fu mulțumit să vadă că secretara se predă în fața pertinentei argumentelor lui conciliatoare și că în acest spirit îi va transmite directorului general obiecțiile, de înțeles la urma urmei, ridicate de șeful arhivei. Cum nimic pe lumea asta nu e ferit de intenții mai mult sau mai puțin ascunse, artur paz semedo, țintind niște eventuale facilități viitoare, se gîndea deja cum ar putea să facă mai bine ca arsénio cel gras să afle pe scurt despre dialogul lui cu secretara. De data asta n-a avut mult de așteptat. După două zile, secretara îi transmise lui artur paz semedo următorul document, semnat de directorul general, Deținătorul, domnul artur paz semedo, funcționar al serviciului de contabilitate al firmei producões belona